

Rikspolisstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om genomsnittshastighetsmätning;

RPSFS 2012:4
FAP 331-7

beslutade den 16 januari 2012.

Utkom från trycket
den 1 februari 2012

Rikspolisstyrelsen föreskriver följande med stöd av 13 § första stycket 4 och 13 e § förordningen (1989:773) med instruktion för Rikspolisstyrelsen samt meddelar följande allmänna råd.

1 kap. Tillämpningsområde

1 § Denna författning reglerar hastighetsövervakning på väg med system monterat i polisfordon för mätning av genomsnittshastighet.

2 kap. Materiel och behörighet

1 § För hastighetsövervakning med system för genomsnittshastighetsmätning får endast användas system som omfattas av avtal som har ingåtts av Rikspolisstyrelsen.¹

I systemet finns inbyggt ett säkerhetsavdrag som avser visad distans. Avdraget reducerar också visad genomsnittshastighet.

2 § Systemet ska kontrolleras och kalibreras innan det tas i bruk för första gången. Kalibreringssträckan ska vara belägen på en rak vägsträcka och vara 1 000 meter lång. Den ska vara uppmätt med ett stålmåttband som uppfyller kraven enligt svensk standard SS 64 11 12². Mätningen kan även utföras med annat stålmåttband som uppfyller kraven enligt Styrelsens för ackreditering och teknisk kontroll (SWEDAC) föreskrifter om mätinstrument (STAFS 2006:4).³

Båda punkterna på kalibreringssträckan ska vara tydligt och varaktigt markerade på ett sådant sätt att kontrollen kan utföras med polisfordonet i rörelse.

3 § Systemet ska genomgå periodiskt återkommande kontroll och översyn i den utsträckning som Rikspolisstyrelsen har träffat avtal om. Verifiering och kontroll av systemet ska utföras av ett kontrollorgan som omfattas av ett avtal som har ingåtts av Rikspolisstyrelsen.

¹Avtal som avses i 1, 3 och 4 §§ har träffats efter upphandling enligt lagen (1992:1528) om offentlig upphandling.

²Svensk Standard SS och svensk och europeisk standard SS-EN utges av Standardiseringsringen i Sverige, SIS, och tillhandahålls av SIS Förlag AB.

³Ändrad genom Styrelsens för ackreditering och teknisk kontroll (SWEDAC) föreskrifter (STAFS 2011:15) om ändring i STAFS 2006:4 om mätinstrument.

4 § Översyn, service och reparation av systemet får utföras endast av ett företag som Rikspolisstyrelsen har slutit avtal med.

5 § Förändringar av eller ingrepp i systemet får inte göras utan medgivande av Rikspolisstyrelsen.

6 § Mätning av genomsnittshastighet får genomföras endast av en polis som med godkänt resultat har genomgått den av Rikspolisstyrelsen beslutade utbildningen i hur systemet ska handhas.

7 § Den som har genomgått utbildning som avses i 6 § och som under mer än ett år inte har genomfört hastighetsmätning med systemet ska genomgå repetitionsutbildning. Denna utbildning ska ledas av godkänd instruktör som har genomgått sådan utbildning som avses i 6 § och bestå av en dags utbildning i teori och praktiskt handhavande av systemet.

3 kap. Funktionskontroller och dokumentation

1 § Daglig kontroll och veckokontroll av systemet ska utföras enligt Rikspolisstyrelsens instruktioner. Sådan kontroll och kalibreringstal ska antecknas i en särskild dagbok som ska förvaras i fordonet. Anteckningarna ska signeras av den polis som har utfört kontrollerna.

Allmänna råd

Information till ledning för hur dag- och veckokontroller genomförs finns i Rikspolisstyrelsens instruktioner för respektive system.

2 § Efter däckbyte ska ny veckokontroll utföras.

4 kap. Yttre förhållanden

1 § Den vägsträcka på vilken hastighetskontrollen utförs (kontrollsträckan) ska vara minst 300 meter lång.

2 § Kontrollpunkter är de punkter som markerar kontrollsträckans början och slut. De ska utgöras av väl synliga kännemärken på eller vid vägen, utom i fall som avses i 5 kap. 4 och 5 §§.

Kontrollpunkter som har använts vid mätning ska dokumenteras på blankett *Protokoll, genomsnittshastighetsmätning/videoinspelning* (RPS 331.6).

Allmänna råd

Kännemärken på eller vid vägen kan vara vägmarkeringar, vägmärken, bropelare eller andra lätt urskiljbara observationspunkter.

3 § Avståndet mellan polisfordonet och det kontrollerade fordonet (kontrollavståndet) ska när kontrollen påbörjas och avslutas vara så kort som möjligt utan att trafiksäkerheten äventyras.

Under kontrollen ska avståndet anpassas så att det kontrollerade fordonet inte förväxlas med något annat fordon.

5 kap. Metoder vid hastighetsövervakning

Kontroll när polisfordonet följer efter det kontrollerade fordonet

1 § Tidsenheten ska startas senast när det kontrollerade fordonets främre begränsningslinje passerar den kontrollpunkt där mätningen börjar och ska stoppas tidigast när fordonets bakre begränsningslinje passerar den kontrollpunkt där mätningen avslutas.

Allmänna råd

Med begreppet främre respektive bakre begränsningslinje avses en tänkt linje som utgår i en rät vinkel från fordonets yttersta främre respektive bakre del.

2 § Distansenheten ska startas tidigast när polisfordonets bakre begränsningslinje passerar den kontrollpunkt där mätningen börjar och ska stoppas senast när polisfordonets främre begränsningslinje passerar den kontrollpunkt där mätningen avslutas.

3 § Mätningen får utan hinder av vad som sägs i 1 och 2 §§ avslutas på det sätt som sägs i 4 § andra stycket.

Kontroll när polisfordonet blir omkört

4 § När det fordon som ska kontrolleras har påbörjat omkörning av polisfordonet ska tids- och distansenheterna startas samtidigt i det ögonblick när det omkörande fordonets främre begränsningslinje nått i jämnhöjd med polisfordonets bakre begränsningslinje.

När mätningen ska avslutas ska omkörning av det kontrollerade fordonet förberedas. Tids- och distansenheterna ska stoppas samtidigt, när polisfordonet med sin främre begränsningslinje har nått i jämnhöjd med det kontrollerade fordonets bakre begränsningslinje.

Mätningen får utan hinder av andra stycket avslutas på det sätt som sägs i 1 och 2 §§.

Kontroll när polisfordonet kör om

5 § Om mätningen sker i samband med att ett polisfordon kör om ett fordon, ska tids- och distansenheterna startas samtidigt i det ögonblick när polisfordonets bakre begränsningslinje har nått i jämnhöjd med det kontrollerade fordonets främre begränsningslinje.

Mätningen ska avslutas när polisfordonet låter sig omköras av det kontrollerade fordonet. Tids- och distansenheterna ska stoppas samtidigt i det ögonblick när det omkörande fordonets bakre begränsningslinje passerar polisfordonets främre begränsningslinje.

Mätningen får utan hinder av andra stycket avslutas på det sätt som sägs i 1 och 2 §§.

Kontroll från stillastående polisfordon

6 § Vid hastighetsövervakning med stillastående polisfordon ska Rikspolisstyrelsens föreskrifter om hastighetsövervakning med stoppur tillämpas (FAP 331-4).

6 kap. Rapportering

1 § Den uppmätta hastigheten ska anges i kilometer i timmen och avrundas till närmast lägre heltal.

2 § Blanketten *Protokoll, genomsnittshastighetsmätning/videoinspelning* (RPS 331.6) ska föras vid varje rapporteringstillfälle.

3 § Om det finns risk för att det kontrollerade fordonet har förväxlats med ett annat fordon eller om det uppstår någon annan tveksamhet om mätningens tillförlitlighet, får denna inte läggas till grund för ett föreläggande av ordningsbot eller annan rapport.

Denna författning träder i kraft den 1 mars 2012, då Rikspolisstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om genomsnittshastighetsmätning (RPSFS 2008:2, FAP 331-7) ska upphöra att gälla.

På Rikspolisstyrelsens vägnar

BENGT SVENSON

Bengt Svensson
(Polisavdelningen)